

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2013. június 10. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. február 13. napján kihirdetett 31.B.1020/2009/168. számú ítéletének I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

I. rendű vádlott adócsalási cselekményeit 3 rendbeli - két esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntettének [Btk. 310. § (1) bekezdés, egy esetben (2) bekezdés, két esetben (4) bekezdés], a számvitel rendje megsértésének vétségeként [Btk. 289. § (1) bekezdés a) és b) pont] elbírált cselekményt számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 289. § (1) bekezdés a), b) pontja, (4) bekezdés b) pont] minősíti.

II. rendű vádlott esetében 2 rendbeli folytatólagosan, társtettesként elkövetett adócsalás büntetteként elbírált cselekményt 2 rendbeli folytatólagosan, ebből egy esetben bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének minősíti.

III. rendű vádlott adócsalási cselekményeit 5 rendbeli - ebből kettő esetben folytatólagosan és bűnsegédként, egy esetben folytatólagosan, egy esetben bűnsegédként elkövetett - adócsalás büntettének [Btk. 310. § (1) bekezdés, egy esetben (2) bekezdés, egy esetben (3) bekezdés, három esetben (4) bekezdés], a számvitel rendje megsértésének vétségeként [Btk. 289. § (1) bekezdés a) és b) pont] elbírált cselekményt számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 289. § (1) bekezdés a), b) pontja, (4) bekezdés b) pont] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét helybenhagyja azzal, hogy az ítéletet a 2011. november hó 4. napján megtartott tárgyalás alapján is meghozottnak tekinti, I. rendű vádlott magyar állampolgár, személyi igazolványának száma ..., II. rendű vádlott magyar állampolgár, személyi igazolványának száma ...,

III. rendű vádlott magyar állampolgár, személyi igazolványának száma

Kötelezi II. rendű vádlottat 11.430.-(tizenegyezer-négyszázharminc) Ft másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A törvényszék I. r. vádlott bűnösségét két rendbeli folytatólagosan és társtettességben elkövetett adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], egy rendbeli társtettességben elkövetett adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], egy rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §), valamint egy rendbeli a számvitel rendjének megsértése vétségében [Btk. 289. § (1) bekezdés a) és b) pontja] mondta ki.

II. r. vádlott bűnösségét három rendbeli - ebből két esetben társtettességben, egy esetben bűnsegédként elkövetett - folytatólagosan megvalósított adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] állapította meg.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki három rendbeli folytatólagosan és társtettességben elkövetett adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], egy rendbeli adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], egy rendbeli adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], egy rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §), egy rendbeli a számvitel rendjének megsértése vétségében [Btk. 289. § (1) bekezdés a) és b) pontja], egy rendbeli felbujtóként elkövetett önbíráskodás büntetében [Btk. 273. § (1) bekezdés], továbbá három rendbeli közokirattal visszaélés vétségében [Btk. 277. § (1) bekezdés].

Ezért halmazati büntetésül I. r. vádlottat 3 év börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra, II. r. vádlottat 3 év 8 hónap börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra, III. r. vádlottat 3 év börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlottak által őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség személyenkénti viselésére is kötelezte a vádlottakat.

Részbeni felmentő rendelkezései - fellebbezés hiányában - az elsőfokú bíróság előtt jogerőre emelkedtek.

A törvényszék végzése ellen a következő fellebbezések bejelentésére került sor:

- fellebbezett I. r. vádlott és védője a büntetés súlyossága miatt annak enyhítése érdekében;
- II. r. vádlott bűnösségének megállapítása miatt felmentése, másodlagosan büntetésének enyhítése érdekében;
- III. r. vádlott a büntetés súlyossága miatt annak enyhítése végett, míg védője részben téves tényállás megállapítása miatt elsősorban védencének felmentése, másodsorban büntetésének lényeges enyhítése érdekében.

A védők a fellebbezéseiket - a vádlottakkal egyetemben - a következők szerint tartották fenn, illetve pontosították a fellebbezési nyilvános ülésen:

Az I. r. vádlott védője a jelentős időmúlást hangsúlyozta és erre tekintettel végrehajtásában próbaidőre felfüggesztendő - akár fele részében felfüggesztendő - szabadságvesztésre enyhítésre tett indítványt, a II. r. vádlott védője védence fellebbezését a felmentést célozva bűncselekmény hiányára alapította, míg a III. r. vádlott védője az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezésüket fele részében végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre történő enyhítés végett tartotta fenn.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta, sem eljárási szabálysértést, sem pedig megalapozatlanságot - akár csak részbenit sem - nem észrevételezett, csupán annyit, hogy az első fokon eljárt bíróság ítéletét a 2011. november 4. napján megtartott tárgyalás (100. sorszámú jegyzőkönyv) anyagára is alapította.

A védelmi fellebbezések minden irányban alaptalanok, az ügyész által bejelentett és a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által azzal a tartalommal fenntartott fellebbezés túlnyomórészt alapos.

* * *

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Be. 349. § (1) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással egyetemben felülbírált, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen okból fellebbezett.

Ennek során megállapította, hogy olyan eljárási szabálysértés nem volt történt, amely szükségessé tette volna az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben - figyelembe véve a rendkívül szerteágazó ténybeli és jogi megítélésű ügy sajátosságait - maradéktalanul elvégezte, és ennek során túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg.

A tényállás csak kismértékben - nem jelentősen - megalapozatlan [Be. 351. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont 2. fordulata], amit a másodfokú bíróság az iratok egybehangzó tartalma és a vádlottak által felmutatott közokiratok adatai, valamint az idevágó jogszabályok ténybeli rendelkezései alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján akként orvosolt, hogy azt a következőkkel kiegészítette:

I. r. vádlott magyar állampolgár, személyi igazolványának száma ..., II. r. vádlott szintén magyar állampolgár, személyi igazolványának száma ..., III. r. vádlott nemkülönben magyar állampolgár, személyi igazolványának száma pedig ...

A tényállás 3.4 pontjában írt cselekvőség a 2004-2007. üzleti évekre, a 4.3 pontban írtak pedig a 2006-2008. üzleti évekre vonatkozik.

A váddal érintett gazdasági társaságoknak az ún. társasági adóelőleget minden hónap 20. napjáig kellett volna befizetnie, az ún. éves mérleg-beszámolási kötelezettségnek pedig legkésőbb a 2008. üzleti év mérlegfordulónapjától számított 150. napon tehetett volna még eleget büntetőjogi következmények nélkül, továbbá, a mérlegbeszámoló elkészítéséért, illetve a különböző adónemekre vonatkozó adóbevallások elkészítéséért és az adó befizetéséért a gazdasági társaság mindenkori cégjegyzésre jogosult üzletvezetője volt köteles.

[lásd: az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 2. sz. melléklet 3/A/a. pontja és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 2.§ (1) bek., 153.§. (1) bek. ; a Kúria 1/1999. BJE szerint vizsgálva az elbíráláskori állapotot a büntetendőség a törvényi tényállás keretét kitöltő jogszabály változása folytán nem szűnt meg, csupán a számviteli törvény esetében módosult a határidő, ennek azonban azért nincs jelentősége, mert az ezzel érintett vádlottak ezen kötelezettségüknek egyáltalán nem tettek eleget].

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása 5. pontjában hivatkozott (elsőfokú bíróság ítélete 13. oldal 1. bekezdés) három BMW típusú személygépkocsi „okmányai” az azokhoz tartozó ún. forgalmi engedélyek voltak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiánytalan és megalapozott, ezért irányadó volt - a most eszközölt kiegészítésekkel - a felülbírálat során.

Az eltérő tényállás megállapítását és ahhoz képest részleges, vagy teljes felmentést célzó védelmi indítványok nem más, mint a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el az erre törekvő vádlottak ténybeli előadásait, hanem azokat az általuk előadottakkal szembenálló bizonyítékokra - tanúvallomásokra és okirati bizonyítékokra - alapította.

II. r. vádlott kifejezetten sérelmezte, hogy vallomásából az elsőfokú bíróság bizonyos részeket elfogadott, egyebeket viszont nem.

Erre vonatkozóan leszögezi az ítéletábra, hogy a bizonyítékok mérlegelésének megszokott módja az, hogy a bizonyítékok egyes - jellemzően a többi bizonyítékokkal koherens - részeit elfogadja az ítéző bíróság, másokat - amelyek inkohereenciában vannak a többivel - nem. Mindez nem érinti a bizonyítékok mérlegelésének perrendszerűségét (BH1998. 418)

Az eltérő tényállás megállapítását célzó, és ehhez képest teljes, vagy részleges felmentést indítványozó védelmi fellebbezések lényegében tehát a bizonyítékok eltérő mérlegelését célozzák.

A törvényen alapuló és hosszú idő óta irányadó ítélkezési gyakorlat doktrinális abban, hogy megalapozott elsőfokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére.

Következésképpen az ilyen irányú fellebbezések nem vezethettek eredményre.

* * * *

A mindenben megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett mindhárom vádlott bűnösségére, és bűncselekményeik minősítése zömmel megfelel a törvénynek.

Tévedett azonban amikor az adócsalásokat illetően társtettesi elkövetést állapított meg azon vádlottak esetében is, akik nem voltak az adott társaság ügyvezetésével illetve jogi képviselésével megbízva, s ezért nem is tehettek adóbevallást. A cselekvőségük ezért nem illeszkedhetett a törvényi tényállás keretei közé, hanem csak mint a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédi magatartásként volt értékelhető, amely minősítés kihatott az adóbevallásra kötelezett vádlottak elkövetői alakzatára is, amely helyesen önálló tettesi magatartásként volt megállapítandó.

Ezen túlmenően tévedett az elsőfokú bíróság a számvitel rendje megsértéseként értékelt bűncselekmények tekintetében is, amikor egyrészt nem volt le jogi következtetést abból a tényből, hogy a cselekmény következtében az adott társaság vagyoni helyzetének áttekintése teljes egészében megghiúsult, nem csak megnehezült,

s ezért a bűncselekménynek nem az alapesete, hanem a minősített esete [Btk. 289. § (4) bekezdés b) pontja] valósult meg. (Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elkövetéskori „megnehezítéssel” megvalósult cselekmény az elsőfokú elbírálás idején már nem is volt bűncselekmény, azonban a tényállás és az indokolás - a rendelkező résszel szemben - helyesen a „meghiúsítással” elkövetés megállapítását alapozta meg.)

Ezért a másodfokú bíróság I. r. vádlott adócsalási cselekményeit a fentieknek megfelelően háromrendbeli - két esetben a Btk. 12. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette [Btk. 310. § (1) bekezdés) egy esetben (2) bekezdés, két esetben (4) bekezdés] tényállás 2/1, 2/2, 4/1 és 4/2 pontjai, a számvitel rendje megsértésének vétségeként elbírált cselekményt helyesen számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 289. § (1) bekezdés a), b) pontja, (4) bekezdés b) pontja, tényállás 4/3. pontja] minősítette,

II. r. vádlott esetében a kétrendbeli folytatólagosan társastettesként elkövetett adócsalás büntetteként elbíralt cselekményt kétrendbeli folytatólagosan, ebből egy esetben a Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének minősítette [tényállás 1. és 2/1. pontjai],

III. r. vádlott adócsalási cselekményeit ötrendbeli - ebből két esetben a Btk. 12. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan és a 20. § (2) bekezdése szerint bűnsegédként, egy esetben pedig a Btk. 12. § (2) bekezdése szerinti folytatólagosan, egy esetben pedig a Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [Btk. 310. § (1) bekezdés, egy esetben (2) bekezdés, egy esetben (3) bekezdés, három esetben pedig (4) bekezdés [tényállás 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4/1, 4/2 és 5. pontjai], míg a számvitel rendje megsértése vétségeként elbíralt cselekményt helyesen számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 289. § (1) bekezdés a), b) pontja, (4) bekezdés b) pontja, tényállás 3.4 pontja] minősítette.

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen, iratszerűen sorolta fel, és mindhárom vádlott esetében olyan törvényes nemű és mértékű büntetést szabott ki, amelyek inkább enyhének mondhatók, semmint eltúlzottan súlyosnak, és ezért az enyhítésükre az ítéletábra nem látott indokot. Az enyhítést célzó fellebbezések ezért alaptalannak bizonyultak.

A kifejtettekből következően tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezések folytán felülbíralt részét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben viszont - annak helyességénél fogva - a Be. 371. §-a alapján helybenhagyta a tényállás kiegészítésénél már írt hiányzó személyi adatok, valamint az ítélet alapját képező 2011. november 4. napján tartott tárgyalási nap feltüntetésével.

II. r. vádlottat kötelezte a másodfokú eljárás során kirendelt védelmével felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 388. § és 338. § (1) bekezdése alapján.

II.r. vádlott a nyilvános ülés elhalasztását kérte arra hivatkozással, hogy szeretne majd egy védőt meghatalmazni. Figyelemmel arra, hogy a II.r. vádlott az évek óta folyamatban lévő eljárásban a másodfokú nyilvános ülésre szóló idézést már 2013. április 29. kézhez vette, így elegendő idő állt a rendelkezésére, hogy védőt hatalmazzon meg a védelmére. Az indítványát ezért a másodfokú bíróság csak az eljárást további elhúzását célzónak értékelte, s ezért a nyilvános ülés elhalasztását célzó indítványát elutasította.

A további fellebbezés kizártságának a megállapítása a Be. 386. §-án alapszik.

Budapest, 2013. június 10. napján

Dr. Mezőlaki Erik s. k. dr. Katona Tibor s. k.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó

Dr. Nagy Erzsébet s. k.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.99/2013/9. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 31.B.1020/2009/168. számú ítéletének I. r., II. r. és III. r. vádlottakra vonatkozó, a fellebbezések folytán felülbírált és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. június 10. napján

Dr. Mezőlaki Erik s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő